

על הפרק

חברה פרטית להזרעה או – מקורות לטיפוח הישראלי

בשנה האחרונה נודע על כוונת יזמים פרטיים בדרום הארץ, להקים חברה לביצוע הזרעות בזרמת פרי יבוא. החברה פנתה למשרד החקלאות לקבל אישור, כיוון שיש חוק המסדיר את הכללים לאגודות הזרעה והוא נקרא "חוק ההשבחה" משנת 1957.

ההתאחדות סוברת שאין מקום וצורך בהקמת חברה נוספת להזרעות, אם כי, במדינה חופשית אפשר ומותר להתחרות.

ההתאחדות תפעל אצל חבריה הרפתנים, להיות זהירים במיוחד בכיוון של שימוש נרחב בזרמת יבוא. יש לזכור, שהטיפוח הישראלי הגיע להשגים עולמיים מרשימים, אשר בשילוב עם הממשק של הרפתן הביא לפרה המייצרת 11,000 ליטר חלב עם 700 ק"ג רכיבים בממוצע לשנה – יותר מאשר כל עדר אחר בעולם.

הסיבות לזהירות, על דעת המקצוענים של ועדת ספר העדר, הן:

- **הפרים הישראליים** – נותנים בישראל תוצאות טובות, כמו המצטיינים בין פרי חו"ל בישראל.
- **השפעות גומלין** – הביצועים בישראל של פרי יבוא אינם זהים לדירוגם בטבלאות חו"ל, בגלל השפעות הגומלין שעיקרן אקלים, ממשק, תנאים וטרינריים, הפרה המקומית ועוד. גורמים אלה משפיעים על ביצועי זרמת יבוא ומפחיתים מיכולתה.
- **מטרת הטיפוח** – פרי ישראל נבחרים על פי אינדקס טיפוח המותאם לתנאים המיוחדים של ישראל – בעוד שזרמת חו"ל מטופחת לצרכים המתאימים למדינות אחרות. אנחנו צריכים לשחק במגרש שלנו ולא במגרשים זרים!
- היעדר נסיון – לא ברור, מה יהיו התוצאות המקצועיות והכלכליות של שימוש מסיבי בזרמת יבוא. לפי כך, יש סיכון גבוה בשימוש כזה, במיוחד לעדר הישראלי שנמצא בצמרת העולמית ויש לו מה להפסיד.
- **חיסול תשתית הטיפוח והמחקר בישראל** – כאמור, מערכת הטיפוח בישראל היא מהמצטיינות בעולם; עבודה של עשרות שנות טיפוח עלולה לרדת לטמיון, אם יהיה שימוש נרחב בזרמת יבוא ובעקבות זה הקטנת העדר העומד למבחן צאצאים.

יש יתרונות מובהקים למודל הטיפוח הישראלי:

- ביקורת חלב יעילה ואמינה.
- ספר העדר הנו מאגר הנתונים המקיף, המאורגן והאמין ביותר בעולם.
- הקשר בין הרפת למערכת הטיפוח והמחקר הנו מעולה ומהיר תגובה.
- המדענים הישראליים הם המובילים בתחומיהם ובימים אלה עוסקים בהשלמת המחקרים לסמנים גנטיים. בהתאחדות התחלנו לדבר על הקמת מעבדה גנטית, בליווי החוקרים, שתסייע בסלקציה של סמנים ובכך להכפיל את קצב ההתקדמות הגנטית, שיש לה ערך כלכלי עצום.

אכן, יש לנו סיכוי לפריצת דרך נוספת בטיפוח שמקורו בענף החלב בישראל.

אנחנו משתמשים בזרמת יבוא להשבחת העדר וגיוון המקורות. כמו כן, מאפשרים לחברים להזמין זרמה מתוך רשימה מומלצת, אך שימוש נרחב בזרמת חו"ל עלול להוביל אותנו לתוצאות שגויות שנוקן כבד ביותר, הן ברפת הבודדת והן בענף כולו, ולפתח תלות הרסנית בגורמים חיצוניים.

הטיפוח הישראלי הגיע לתוצאות מצויינות – אסור לפגוע בו!

יוסי מלול